

Position Papier MRA Bedrijfsafval

Aan : Deelnemers Kick-off 4.7

Van : Marten Boels

Datum : 4 juli 2017

Inleiding

We (MRA) willen een duurzame, internationaal concurrerende metropoolregio zijn die minder afhankelijk is van externe hulpbronnen en grondstoffen, die zich ontwikkelt tot circulaire grondstoffen hub. Door onderzoek te doen naar de regionale afvalinzameling en -verwerking kunnen voorstellen gedaan worden om vanuit de gemeentelijke regierol een optimalere afstemming tussen inzameling en verwerkingstructuren te krijgen waarbij meer circulariteit (upcycling), vermindering logistieke belasting (vervoer) en behoud en uitbreiding van (lokale) werkgelegenheid beoogd wordt.

Een van de kansen voor vermindering van logistieke belasting vormt de reductie van het aantal inzamelvoertuigen, door combinatie van huishoudelijk en bedrijfsafval te maken. Tegelijkertijd is dit een lastig onderwerp.

Waarom volstaat huidige wet- en regelgeving niet (meer)?

De Wet Milieubeheer maakt onderscheid naar herkomst van afval en grondstoffen. Huishoudelijk afval is een zorgplicht voor gemeenten, bedrijfsafval is dat niet. Beide soorten afval hebben een eigen wet- en regelgeving, eigen doelstellingen, eigen financieringsstructuur, eigen inzamelstructuur en eigen verantwoordelijkheidsverdeling. Gemeenten ervaren dit onderscheid in toenemende mate knellend:

- 1) Doelstellingen rond circulaire economie (upcycling, verantwoord grondstoffengebruik en stimuleren initiatieven)

Doelstelling: door slimme schaalgrootte efficiency creëren, verbeteren grondstoffengebruik, stimuleren maatschappelijke initiatieven, versterking economische profilering MRA/gemeenten/provincies
- 2) Hoge logistieke druk in stadscentra door vele inzamelende partijen (vervoer, maar denk ook aan een schone openbare ruimte)

Doelstelling: verminderen logistieke druk in stadscentra, verhogen van de schoonheid van de openbare ruimte(n)
- 3) Burger- en bedrijfslogica. Het onderscheid naar herkomst van afval leidt tot verschillende afspraken voor burgers en bedrijven, zonder een logisch onderscheid voor bewoners en bedrijven (waarom zamelen bewoners PMD in en bedrijven alleen plastic?)

Doelstelling: verhogen afvalscheiding dmv sterkere communicatie, deregulering
- 4) Bestaande inzamelstructuren voor huishoudelijk afval zijn ook geschikt (te maken) voor bedrijfsafval (doelstelling: voorkomen oneigenlijk gebruik publieke inzamelmiddelen,

verbetering efficiency inzamelmiddelen, verhogen mogelijkheden afvalscheiding bedrijven)

Gemeenten willen daarom naast de zorgplicht voor huishoudelijk afval ook hun maatschappelijke plicht voor alle afvalstromen in hun gemeente nemen.

Naast de Wet Milieubeheer zijn ook de Wet Markt en Overheid en de Vennootschapsbelasting knellend voor de gezamenlijke inzameling van huishoudelijk- en bedrijfsafval.

Op welke punten is de Wet Milieubeheer knellend?

In artikel 10:21 Wet Milieubeheer staat de zorgplicht van gemeenten voor het huishoudelijk afval beschreven. Voor het afval van bedrijven geldt deze wettelijke zorgplicht niet. Op grond van de Wet Milieubeheer hebben gemeenten geen verantwoordelijkheid voor de inzameling van het bedrijfsafval. De zorgplicht voor het bedrijfsafval ligt bij bedrijven zelf, waarbij bedrijven zelf zorg dragen voor de inzameling en verwijdering van hun afval.

In het Activiteitenbesluit bij de Wet Milieubeheer zijn nadere regels gesteld met betrekking tot de te scheiden afval- en grondstofstromen. Zo geldt voor bedrijfsafval geen limitatieve opsom van afvalstoffen die gescheiden gehouden moeten worden (dit is wel het geval voor huishoudelijk afval). Dit betekent dat het aantal te scheiden afvalstromen veel groter is voor bedrijven dan voor huishoudens. Bedrijven worden geacht naar aard, omvang en bedrijfsprocessen in staat om betere afvalscheiding te bereiken.

Knelpunt 1: binnen deze wetgeving zijn gemeenten niet bevoegd regels te stellen ten aanzien van het aantal verplicht te scheiden afvalstromen, noch hebben gemeenten een rol of betrokkenheid bij de (verplicht) gescheiden afvalstromen van bedrijven. In het kader van circulaire economie geldt dat gemeenten deze betrokkenheid wel willen hebben, omdat schaalvoordelen benut kunnen worden.

Oplossing(srichting): Oplossing is het verkennen van verplicht te stellen afvalscheiding door bedrijven in specifieke gebieden voor specifieke afvalstromen. Gemeenten verplichten daarbij bedrijven om meer afvalstromen te scheiden voor een specifiek gebied, en hebben de keuze deze verplichting door bedrijven zelf invulling te laten geven of bieden zelf een inzamelstructuur aan.

Knelpunt 2: binnen deze wetgeving kunnen bedrijven geen gebruik maken van de mogelijkheden van afvalscheiden zoals huishoudens dat wel kunnen. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van de verzamelcontainers voor glas, textiel, papier, plastics, et cetera. Dit geldt met name voor kleine bedrijven met weinig beschikbare oppervlakte in pandig voor afvalscheiding.

Oplossing(srichting): Oplossing is het openstellen van de huidige voorzieningen voor deze bedrijven. Daarbij wordt het onderscheid tussen huishoudelijk- en bedrijfsafval losgelaten en staan grondstoffen centraal. De gemeente wijst (tijdelijk) de grondstoffen aan welke door bedrijven aangeboden mogen worden in de publieke inzamelvoorzieningen.

Proeftuinen

Tijdens een verkennende bijeenkomst (20 juni 2017) is met Rijkswaterstaat, Ministerie van I&M en gemeenten Amsterdam, Almere, Haarlem en Regio Gooi en Vechtstreek het onderwerp bedrijfsafval besproken. Naar aanleiding van de bijeenkomst is afgesproken dat de gemeenten een korte, gezamenlijke notitie opstellen:

- waarin zij de knelpunten in de Wet Milieubeheer aangeven,
- waarom de huidige wet- en regelgeving niet volstaat,
- wat er gebeuren moet om de knelpunten op te lossen,
- en welke proeftuinen zij willen inrichten om de wet- en regelgeving op te rekken.

De notitie moet uiterlijk 1 oktober 2017 bij het Ministerie aanwezig zijn.

De MRA stelt daarom de volgende proeftuinen voor:

- Verplichte afvalscheiding door bedrijven in specifieke gebieden
- Samenwerking met afvalscheiders voor 1 inzamelaar
- Bedrijven laten samenwerken door regie te nemen
- Eigen inzamelvoorzieningen beschikbaar stellen
- PM

-0-0-0-